

Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMA VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības iela 23, Rīga, LV - 1045 (tālrunis: 7321173; fakss: 7321049)

Rīgā, 2002.gada 29.jūlijā

Atzinums par bīstamo atkritumu apglabāšanas poligona ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu

Derīgs līdz 2005.gada 29.jūlijam

Izdots paredzētās darbības ierosinātajam - Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai, adrese: Peldu iela 25, Rīga, LV-1494, tālr.7026470

Paredzētās darbības nosaukums - bīstamo atkritumu apglabāšanas poligona izveide.

Paredzamās darbības iespējamās norises vietas:

- Rudbāržu pagastā bijušās radiolokācijas stacijas teritorijā;
- Olaines pagasta piedāvātajā teritorijā blakus ķīmisko atkritumu izgāztuvei;
- Zebrenes pagasta piedāvātajā teritorijā.

1. Īss paredzētās darbības raksturojums:

Bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pilnveidošanai Latvijā pēdējos gados tiek pievērsta pastiprināta gan vides aizsardzības institūciju, gan masu mediju, gan arī sabiedrības uzmanība. Galvenais uzdevums šajā jomā ir radīt ekonomiski pamatotu, kā arī videi un cilvēku veselībai nekaitīgu sistēmu bīstamo atkritumu apsaimniekošanai. Šim nolūkam kalpo gan likumdošanas pilnveidošana bīstamo atkritumu radīšanas samazināšanai un drošu apsaimniekošanas nosacījumu izstrādei, gan uzsāktā bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmas elementu izveide.

Bīstamo atkritumu savākšanas un apsaimniekošanas sistēmas ieviešanai uzsākta šādu objektu izveide :

- bīstamo atkritumu savākšanas un šķirošanas stacija Rīgā (patreiz tiek veikts ietekmes uz vidi novērtējums);
- bīstamo atkritumu ar augstu organisko vielu saturu sadedzināšanas iekārta (ietekmes uz vidi novērtējums pabeigts);
- bīstamo atkritumu apglabāšanas poligons, par kura izveides iespējām sniegts šis atzinums.

Atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā atspoguļotajai informācijai Latvijā ir paredzēts izveidot bīstamo atkritumu apglabāšanas poligonu, kurā divdesmit gadu laikā nepilnu piecu hektāru platībā paredzēts izvietot līdz 180 000 tonnu cieto bīstamo atkritumu (9000 tonnu gadā). Atkritumu poligonu plānots veidot kā mūsdienu nepieciešamajām vides aizsardzības prasībām atbilstošu inženiertehnisku būvi ar dubultu krātuves pamatnes un iekšējo sienu izolāciju. Atkritumus paredzēts apglabāt iepakotā veidā slāņos, tos regulāri pārsedzot ar inerti materiālu. Poligonā paredzēta infiltrāta savākšana un attīrīšana, tādējādi novēršot piesārņotu ūdeņu noplūšanas un pazemes ūdeņu piesārņošanas iespējas. Pēc poligona slēgšanas tā teritorija tiks rekultivēta.

Piedāvātais risinājums piesārņoto notekūdeņu daudzuma samazināšanai paredz pārvietojama jumta ierīkošanu virs atkritumu noglabāšanas vietas, tādējādi maksimāli samazinot infiltrāta daudzumu un atvieglot tā attīrīšanu.

Jāakcentē, ka šis poligons paredzēts tikai cietiem stabilizētiem atkritumiem. Tajā nav pieļaujams apglabāt šķidros atkritumus, eksplozīvus vai radioaktīvus atkritumus, kā arī infekciozus veselības aprūpes atkritumus, kam nepieciešami citi utilizācijas veidi. Poligona izbūve ļaus nodrošināt Latvijā radīto bīstamo atkritumu drošu apglabāšanu, kurus atbilstoši likumdošanas prasībām pieļaujams izvietot poligonā.

Ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā veikta izpēte trijās sākotnēji Olaines, Rudbāržu un Zebrenes pagastu piedāvātajās vietās, kurās izvērtētas iespējamās ietekmes, kas varētu būt nozīmīgas, izvietojot atkritumu poligonu kādā no tām.

Iesniegtajā ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumā nevienā no izvērtētajām vietām nav konstatēti likumdošanā noteiktie izslēdzošie apstākļi, kas nepieļauj poligona būvniecību. Olaines gadījumā konstatēti vairāki poligona izveidi apgrūtinājoši faktori, kas saistīti gan ar kūdras izplatību daļā no poligonam piedāvātās teritorijas un poligona izbūvei ne sevišķi piemērotajiem ģeoloģiski - hidroģeoloģiskajiem apstākļiem, gan arī ar esošo piesārņojumu piedāvātās teritorijas ziemeļu un austrumu daļā. Papildus šiem apstākļiem ievērojama Olaines pagasta iedzīvotāju daļa aktīvi protestējusi pret poligona izveidi pagastā.

Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs ir saņēmis vēstules ar vairāk nekā diviem tūkstošiem iedzīvotāju parakstu, kuros izteikts protests pret poligona izbūvi piedāvātajā vietā Olaines pagastā.

Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs uzskata, ka poligona krātuves izbūve virs būtiski piesārņotas teritorijas nav pieļaujama. Poligona izbūves gadījumā šajā teritorijā nepieciešams veikt kūdras un piesārņotās grunts izņemšanu. Ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā iegūto informāciju par gruntsūdens piesārņojumu un šī piesārņojuma izcelsmi Olaines pagastā Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs rekomendē izmantot Olaines pagasta pašvaldībai sadarbībā ar Lielrīgas reģionālo vides pārvaldi, veicot likumā "Par piesārņojumu" un 2001. gada 20. novembra MK Noteikumos Nr. 483 "Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu apzināšanas un reģistrācijas kārtība" paredzētos pasākumus piesārņotās vietas apzināšanā un prioritizēšanā. Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs ierosina Lielrīgas reģionālajai vides pārvaldei izskatīt jautājumu par nepieciešamajiem piesardzības pasākumiem vides piesārņošanas novēršanai šajā teritorijā saskaņā ar likuma "Par piesārņojumu" prasībām.

Izvēlētā vieta Zebrenes pagastā ir lauksaimniecībā izmantojama zeme, tādēļ būs nepieciešama tās transformācija. Bez tam tā atrodas uz vietējas nozīmes māla atradnes, kas no vienas puses ir papildus pozitīvs faktors poligona darbības drošības palielināšanai, bet no otras puses izslēdz māla ieguvu atkritumu poligona teritorijā.

Izvērtētajā teritorijā Rudbāržu pagastā ģeoloģiskie apstākļi nav īpaši piemēroti bīstamo atkritumu poligona izbūvei. Vienlaicīgi jāatzīmē, ka vietu piemērotību nosaka ne vien spēkā esošie normatīvie akti un objektīvie nosacījumi, bet arī iedzīvotāju un pašvaldības attieksme, kas var būt izslēdzošs faktors, ja pašvaldība pieņem negatīvu lēmumu. Rudbāržu pagasta pašvaldība iedzīvotāju negatīvas attieksmes rezultātā ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā ir mainījusi savu attieksmi un pieņēmusi lēmumu neizvietot bīstamo atkritumu poligonu savā teritorijā, tādēļ šai vietai birojs nav izvirzījis obligātos nosacījumus turpmākajai projektēšanai.

Atkritumu un it sevišķi bīstamo atkritumu apsaimniekošanas projekti parasti izsauc negatīvu iedzīvotāju attieksmi, tādēļ šo objektu izveides sākuma stadijā īpaša uzmanība jāpievērš darbam ar sabiedrību un masu medijiem. Sabiedrībai nepieciešams nodrošināt savlaicīgu un objektīvu informāciju par atkritumu apsaimniekošanas projektu būtību un nepieciešamību, to faktisko bīstamību un paredzētajiem piesardzības pasākumiem, kā arī iespējamajiem pašvaldības un apkārtējo iedzīvotāju ieguvumiem projekta realizācijas gadījumā.

Lai uzlabotu sabiedrības informētību par bīstamo atkritumu poligona apsaimniekošanu, Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs rekomendē atbilstošajai pašvaldībai, kuras teritorijā tiks izvietots atkritumu poligons, izveidot tā sabiedriskās uzraudzības padomi. Šādas padomes izveide dotu iespēju pilnvarotiem sabiedrības pārstāvjiem veikt poligona darbības sabiedrisko uzraudzību, kas palīdzētu ikvienam sabiedrības pārstāvim gūt tiešu un korektu informāciju no iedzīvotāju izvirzītiem pārstāvjiem par poligona izbūvi un apsaimniekošanu.

Pašvaldībai, kuras teritorijā tiks pieņemts lēmums par poligona būvniecību, būs nepieciešams iekļaut teritoriju plānojumos šo teritoriju atbilstoši paredzētajam zemes izmantošanas veidam, kā to paredz spēkā esošā likumdošana, jo pagaidām tas vēl nav izdarīts nevienā no piedāvātajām vietām.

Ietekmes uz vidi novērtējuma pamatuzdevums ir sniegt vispusīgu informāciju projekta ierosinātajam, sabiedrībai un pašvaldībai par paredzētās darbības iespējamām norises vietām, paredzēto objektu un tā darbības radītajām ietekmēm, ieguvumiem un zaudējumiem katrā no konkrētajām vietām. Tādēļ vietu būtiskākās priekšrocības un galvenie trūkumi raksturoti, pamatojoties uz noslēguma ziņojumā iekļauto informāciju, ekspertu izvērtējumu un ņemot vērā sabiedrības atsauksmes. Detalizēts šo teritoriju un iespējamo ietekmju raksturojums sniegts turpmākajā vietu salīdzinošajā analīzē.

Piedāvāto bīstamo atkritumu apglabāšanas vietu salīdzinošā analīze

Olaine:

Pozitīvie faktori:

- Atrašanās tuvu galvenajiem atkritumu ražošanas centriem, līdz ar to salīdzinoši nelieli transportēšanas attālumi un ar tiem saistītie autotransporta izmešu apjomi, kā arī samazināta transporta negadījumu varbūtība un transportēšanas izmaksas;
- Mazapdzīvota poligonam piedāvātās teritorijas tuvākā apkārtnē, dzīvojamās mājas atrodas vairāk nekā pusotra kilometra attālumā no poligonam piedāvātās teritorijas;
- Patreiz lauksaimniecībā un mežsaimniecībā neizmantojama un ievērojami degradēta teritorija, kura tiktu sakopta un racionāli izmantota;

- Iespēja līdz ar poligona izveidi slēgt un likvidēt esošo ķīmisko vielu izgāztuvi, radot labvēlīgus priekšnosacījumus ilgstoši pastāvošas piesārņotas vietas sanācijai;
- Iespēja piesaistīt papildus līdzekļus esošā piesārņojuma avota izpētei, monitoringam un sanācijai;
- Iespējas nākotnē lētāk un videi drošākā veidā apglabāt bīstamo atkritumu sadedzināšanas iekārtas un Olaines pilsētas uzņēmumu radītos bīstamos atkritumus;
- Kvalificēta darbaspēka pieejamība;
- Bioloģiskās daudzveidības ziņā salīdzinoši mazvērtīga teritorija, nav nepieciešami speciāli floras un faunas aizsardzības nosacījumi;
- Teritorijā un tās tuvumā nav īpaši aizsargājamu dabas teritoriju;
- Piedāvātā vieta neatrodas ūdens ņemšanas vietu aizsargjoslās;
- Teritorijā un tās tuvākajā apkārtnē nav kultūrvēsturisko pieminekļu vai sabiedrībai nozīmīgu kultūrvēsturisko vērtību;
- Poligonam piedāvātās vietas tuvumā nav tūrisma objektu un sabiedrībai nozīmīgu rekreācijas vietu.

Negatīvie faktori:

- Pievedceļš abos tā variantos šķērso šobrīd neapsargātu dzelzceļa pārbrauktuvi un iet gar vairākām viensētām vai daļēji pa Olaines pilsētas teritoriju;
- Ģeoloģiskie apstākļi nenodrošina piesārņojuma neizplatīšanos mākslīgi veidoto izolējošo slāņu varbūtēja bojājuma gadījumā;
- Ģeoloģiskās uzbūves un hidroģeoloģisko apstākļu īpatnības teritorijā un tās apkārtnē prasa papildus pasākumus teritorijas sagatavošanai: kūdras izņemšanu daļā no poligona teritorijas, grunts uzbēršanu un atbilstoša slīpuma stabilas atkritumu krātuves pamatnes izveidi, izklājot to ar vismaz pusmetru biezu bļietētu mālu kārtu, virs kuras ierīkojams dubults plēves segums ar atbilstošu aizsardzību un drenu sistēmām;
- Augstā kūdras purva atrašanās tiešā poligona tuvumā rada papildus apgrūtinājumus poligona racionālai izveidei un riska faktorus poligona ekspluatācijas drošībai;
- Esošais grunts un gruntsūdeņu piesārņojums poligona tiešā tuvumā un daļēji tā teritorijā rada ievērojamus papildus izdevumus poligona būvniecības sagatavošanas darbu veikšanai, monitoringa sistēmas atbilstošai izveidei un iespējamo piesārņojuma izmaiņu situācijas kontrolei;

- Zemes īpašumtiesību nodošanas nosacījumu kopums poligona izveidei un esošās piesārņojumu radošās ķīmisko atkritumu izgāztuves slēgšanas jautājums pagaidām nav atrisināts;
- Netālu no poligona teritorijas gruntsūdeņu plūsmas virzienā atrodas lauksaimniecībā izmantojamās zemes;
- Teritorijas plānojumos nav paredzēta bīstamo atkritumu poligona ierīkošana;
- Aktīvi pausta ievērojamas daļas pagasta iedzīvotāju negatīva attieksme pret poligona būvniecību piedāvātajā vietā.

Rudbāržu pagasts:

Pozitīvie faktori:

- Salīdzinoši labas piebraukšanas iespējas;
- Pašreiz neizmantota un daļēji degradēta teritorija, kuru potenciāli iespējams izmantot arī citiem atkritumu apsaimniekošanas projektiem;
- Teritorijā nav jāveic speciāli pasākumi saistībā ar floras un faunas aizsardzības jautājumiem;
- Netiek ietekmētas derīgo izrakteņu atradnes;
- Ainaviski visai izolēta un noslēgta teritorija, ko labi norobežo mežaudzes;
- Teritorijā un tās tuvākajā apkārtnē nav kultūrvēsturisko pieminekļu vai sabiedrībai nozīmīgu kultūrvēsturisko vērtību;
- Tuvumā nav tūrisma objektu un sabiedrībai nozīmīgu rekreācijas teritoriju;
- Teritorija atrodas tālu no dzīvojamām mājām, sabiedriskām ēkām un citiem bīstamo atkritumu apglabāšanas poligona izvietojumu ierobežojošiem objektiem.

Negatīvie faktori:

- Salīdzinoši liels attālums līdz atkritumu ražošanas galvenajiem centriem, līdz ar to augstas atkritumu transportēšanas izmaksas, lielāki autotransporta radītie izmešu apjomi un augstāka transporta negadījumu varbūtība;
- Ģeoloģiskie apstākļi nenodrošina piesārņojuma neizplatīšanos mākslīgi veidoto izolējošo slāņu varbūtēja bojājuma gadījumā;
- Neskaidras bijušās armijas pilsētiņas turpmākās izmantošanas perspektīvas;

- Teritorijas plāņos nav paredzēta bīstamo atkritumu poligona ierīkošana;
- Daļas iedzīvotāju aktīvi pausta negatīva attieksme pret bīstamo atkritumu apsaimniekošanas objektu izvietojumu;
- **Pašvaldības negatīvs lēmums par bīstamo atkritumu apsaimniekošanas objektu izvietojuma iespējām Rudbāržu pagasta teritorijā, kas tā pašreizējā redakcijā ļauj pabeigt ietekmes uz vidi novērtējumu, taču izslēdz bīstamo atkritumu apglabāšanas poligona izvietojuma iespēju.**

Zebrenes pagasts

Pozitīvie aspekti:

- Salīdzinot ar pārējām piedāvātajām teritorijām vispiemērotākie vietas ģeoloģiskie apstākļi, kas pat varbūtēja izolējošā slāņa bojājuma gadījumā nepieļauj plaša gruntsūdeņu piesārņojuma veidošanos, jo mālaine nogulumi droši izolē pazemes ūdeņus no piesārņojuma;
- Salīdzinot vienkārši un droši izveidojama atkritumu krātuve;
- Māla ieguves iespējas tiešā poligona tuvumā;
- Ainaviski mežaudžu ieskauda visai noslēgta teritorija, kas būs redzama tikai no "Berķu" mājām;
- Teritorijas tuvumā nav īpaši aizsargājama dabas teritorija;
- Teritorijā un tās tuvākajā apkārtnē nav kultūrvēsturisko pieminekļu vai sabiedrībai nozīmīgu kultūrvēsturisko vērtību;
- Piedāvātā teritorija neatrodas ūdens ņemšanas vietu aizsargjoslās;
- Teritorija atrodas netālu no Gardenes bīstamo atkritumu pagaidu uzglabāšanas vietas;
- Neviennozīmīga, taču vairumā neitrāla vai pozitīva iedzīvotāju attieksme.

Negatīvie aspekti:

- Salīdzinot ar Olaines variantu lielāks attālums līdz atkritumu ražošanas centriem, līdz ar to lielākas transportēšanas izmaksas un ar tām saistītie izmeši un transporta negatīvu varbūtību;
- Esošais visai šaurais un līkumotais pievedceļš daļēji iet caur Zebreni un gar vairākām mājām;
- Tuvākās mājas atrodas tikai nedaudz vairāk kā 500m attālumā no poligonam piedāvātās teritorijas;

- Nepieciešama lauksaimniecībā izmantojamās zemes transformācija un aizsargstādījumu izveide uz dienvidiem no poligonam piedāvātās teritorijas;
- Ņemot vērā teritorijas virszemes noteces īpatnības, potenciālas avārijas gadījumā iespējama Berķu dīķa piesārņošana;
- Zemes īpašumtiesību nodošanas nosacījumu kopums poligona izveidei pagaidām nav atrunāts;
- Teritorijas plāņos nav paredzēta bīstamo atkritumu poligona ierīkošana.

2. Izvērtētā dokumentācija:

- Programma bīstamo atkritumu apglabāšanas poligona ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam - 7 lp.;
- Ietekmes uz vidi novērtējums bīstamo atkritumu apglabāšanas poligona izveidei (darba ziņojums) - 1 sējums, 143 lp. un pielikumi kopumā uz 74 lp.;
- IVN valsts biroja atzinums par bīstamo atkritumu apglabāšanas poligona izveides darba ziņojumu - 8 lp.;
- Bīstamo atkritumu apglabāšanas poligona izveides sabiedrisko apspriešanu protokoli kopumā uz 41 lp.;
- Ekspertu atzinumi - 22 lp.;
- Iedzīvotāju atsauksmes un viedokļi - vairāk nekā 2000 parakstu;
- Pašvaldību un valsts institūciju vēstules uz 8 lp.;
- Ietekmes uz vidi novērtējums bīstamo atkritumu apglabāšanas poligona izveidei (noslēguma ziņojums) - 2 sējumi - teksts 153 lp. un pielikumi kopumā uz 123 lp.

3. Obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi:

- Projekta ierosinātajam sadarbībā ar atbilstošo pašvaldību likumdošanā paredzētajā kārtībā jānodrošina bīstamo atkritumu poligonam nepieciešamās teritorijas un tā aizsargjoslas iekļaušanu atbilstošajos teritoriju plāņos, kā arī jānosaka likumdošanā paredzētie ierobežojumi poligona aizsargjoslā un jānodrošina to ierakstīšana zemesgrāmatā;

- Pēc lēmuma pieņemšanas par poligona izbūvi projekta ierosinātajam likumā paredzētajā kārtībā jāiesniedz pieteikums atbilstošajā reģionālajā vides pārvaldē A kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas saņemšanai;
- Atkritumu poligona darbības drošībai nepieciešams nodrošināt poligona teritorijas iežogojumu, pastāvīgu uzraudzību - apsardzi un ievadamo bīstamo atkritumu sastāva kontroli, paredzot arī apglabājamo atkritumu radioaktivitātes kontroli;
- Tehniskā projekta izstrādes gaitā jāprecizē nepieciešamība pielietot atkritumu dalītu izvietošanu atsevišķiem atkritumu veidiem;
- Atkritumu īslaicīgās uzglabāšanas teritorijās un telpās, kā arī atkritumu pagaidu izkraušanas vietās nepieciešams izveidot ūdensnecaurlaidīgus un ķīmiski izturīgus grīdas vai pamatnes segumus;
- Atkritumu pārtarēšanas gadījumā nedrīkst pieļaut dažādu atkritumu veidu, kas savstarpēji var reaģēt, sajaukšanu. Šīs darbības nepieciešams veikt zem nojumes vai telpās ar atbilstoši izveidotu vēdināšanas sistēmu un ūdensnecaurlaidīgu, kā arī ķīmiski izturīgu grīdas vai pamatnes segumu;
- Atkritumu apglabāšanu nepieciešams organizēt tādējādi, lai maksimāli samazinātu iespējamo putekļu un infiltrāta veidošanos, nodrošinot atkritumu apglabāšanu tikai iepakotā veidā un paredzot regulāru nosegšanu ar inerti materiālu;
- Jāizveido pietiekošas nestspējas un platuma apkalpošanas ceļš ap poligona teritoriju gar apvedgrāvi, lai nodrošinātu poligonu apkalpojošās tehnikas vai specializētā, tai skaitā ugunsdzēsības, autotransporta pārvietošanos;
- Atkritumu poligona pamatnes izolācijai jāizveido polietilēna plēves segums un gan plēvei, gan tās salaidumu šuvju vietām jānodrošina pietiekoša mehāniskā izturība visā poligona ekspluatācijas un pēcslēgšanas laikā;

- Visu caur atkritumiem izsūkušos infiltrātu nepieciešams novadīt uz attīrīšanas iekārtām, kuras parametrus nepieciešams precizēt tehniskā projekta stadijā atbilstoši izvēlētajam atkritumu apglabāšanas veidam - ar vai bez jumta izmantošanas;
- Izmešu kontroles un monitoringa veikšanas vietas, parametri un regularitāte jāiekļauj pieteikumā reģionālajai vides pārvaldei A kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas saņemšanai.

Olaines pagasta izvēles gadījumā papildus nepieciešams:

- Izveidojot cietā seguma pievedceļu, jārod optimāls risinājums ceļa posmam pie “Vectīreļu” un “Jauntīreļu” mājām, kā arī jāpalielina dzelzceļa pārbrauktuves šķērsošanas drošība;
- Esošā dziļurbuma tamponāža saskaņā ar Valsts ģeoloģijas dienesta prasībām. Esošo monitoringa un izpētes urbumu apsekošana un, ņemot vērā tehniskajā projektā paredzēto atkritumu krātuves un infrastruktūras elementu izvietojumu, izvērtējums par to piemērotību turpmākai izmantošanai, kā arī to likvidēšana vai tamponāža nepieciešamības gadījumā;
- Esošā kūdras slāņa pilnīga izņemšana poligonam paredzētās un apvadgrāvja ierobežotās teritorijas austrumu un rietumu malā, kā arī izraktās teritorijas aizpildīšana un uzbēršana ar inerti materiālu, lai nodrošinātu likumdošanā noteiktās prasības par gruntsūdeņu maksimālo līmeni zemāk par 1m no poligona pamatnes.
- Uz izlīdzināta un speciāli sagatavota vismaz pusmetru bieza bļietēta māla seguma ar iežu filtrācijas koeficientu ne lielāku kā 10^{-9} m/s, izveidojams dubultais plēves izklājums ar atbilstošajām starpkārtām infiltrāta drenu sistēmai un plēves aizsardzībai, nodrošinot iespēju abu drenāžas slāņu ūdeņus izvadīt atsevišķās kontrolakās, lai varētu kontrolēt iespējamo piesārņojumu pirms to novadīšanas uz attīrīšanas iekārtām;
- Veidojot jauno gruntsūdens monitoringa sistēmu, jāizanalizē agrāk veiktā monitoringa dati; datu salīdzināmībai un gruntsūdeņu piesārņojuma ar organiskajām vielām raksturošanai iespēju robežās jāturpina monitoringu esošajos urbumos.

Zebrenes gadījumā papildus nepieciešama:

- Cietā seguma pievedceļa izveide, izvēloties optimālāko pievedceļa variantu Zebrenē no Bīkstu-Lielauces P104 autoceļa līdz poligona teritorijai. Šaurākajos un līkumainākajos posmos nepieciešamības gadījumā veicama krūmu un koku izciršana ceļmalā tā pārskatāmības palielināšanai;
- Zem atkritumu krātuves virs esošā māla slāņa (šo slāni iepriekš izlīdzinot, homogenizējot un noblīvējot, lai nodrošinātu iežu filtrācijas koeficientu ne lielāku kā 10^{-9} m/s, kā arī sagatavojot atbilstošā slīpumā krātuves pamatni infiltrāta drenāžas izvadīšanai uz attīrīšanas iekārtām) izveidojams plēves segums ar atbilstošu tā aizsardzību un infiltrāta drenu sistēmu;
- Pastiprināta uzmanība pievēršama virszemes ūdeņu monitoringa sistēmas izveidei un “Berķu” mājas iedzīvotāju ūdensapgādes nodrošināšanai, atbilstoši aprīkojot esošo dziļurbumu vai nepieciešamības gadījumā to tamponējot un izveidojot jaunu; poligons jāizvieto, nodrošinot 500 m aizsargjoslu starp poligonu un tuvākajām mājām;
- Izveidojot monitoringa sistēmu mālainajos nogulumos, reprezentatīvu rezultātu iegūšanai jāparedz lielākus novērošanas aku diametrus, atbilstošas kvalitātes apbēruma materiālu un lielāku filtra intervālu nekā smilšainu nogulumu izplatības rajonos.

Pamatojoties uz izvērtētās dokumentācijas analīzi, Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs bīstamo atkritumu apglabāšanas poligona izvietošanai:

- **Nerekomendē piedāvāto teritoriju Olaines pagastā blakus esošajai šķidro ķīmisko atkritumu izgāztuves teritorijai, ņemot vērā kūdras nogulumu izplatību, ģeoloģisko apstākļu īpatnības un esošā piesārņojama radītos papildus apgrūtinājumus droša poligona izveidei un tā darbības kontrolei, kā arī ievērojamas sabiedrības daļas negatīvo attieksmi pret poligona izveidi piedāvātajā teritorijā.**

- **Nerekomendē Rudbāržu pagastā bijušās radiolokācijas stacijas teritoriju, ņemot vērā ģeoloģisko apstākļu īpatnības, daļas pagasta iedzīvotāju noraidošo attieksmi un pašvaldības pieņemto lēmumu, kas izslēdz iespēju pagasta teritorijā izvietot bīstamo atkritumu poligonu.**
- **Rekomendē piedāvāto teritoriju Zebrenes pagastā, kā vispiemērotāko vietu no teritorijas ģeoloģiskās uzbūves viedokļa, kas pat varbūtēja krātuves izolējošā slāņa bojājuma gadījumā izslēdz pazemes ūdeņu piesārņošanas iespējas.**

Direktors

J.Avotiņš